

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind modificarea și
completarea Legii nr.70/1991 pentru alegerile locale**

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.70/1991 pentru alegerile locale, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.L91 din 25.02.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

**Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele
obiecții și propuneri :**

I. Observații generale

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.70/1991 privind alegerile locale, în principal prin instituirea votului prin corespondență pentru militarii în termen, care își vor exprima votul pentru alegerile care se desfășoară în localitatea de domiciliu, nu în cea în care își satisfac stagiul militar, renunțarea de a se mai organiza al doilea tur de scrutin atunci când prezența la urne a fost sub 50%, precum și desfășurarea alegerilor în ziua de sâmbătă, între orele 7-19, în loc de duminică, orele 6-21.

Prin obiectul său, propunerea legislativă face parte, potrivit art.72 alin.(3) lit.a) din Constituție, din categoria legilor organice.

2. Semnalăm că, în anii 1998 și 1999, la Consiliul Legislativ s-au primit și alte propuneri de modificare și completare a Legii nr.70/1999 privind alegerile locale, inclusiv în problemele ce constituie obiectul propunerii legislative, care au fost avizate favorabil, cu unele observații și propuneri.

Pentru asigurarea unei reglementări coerente în materie și având în vedere marea diversitate a propunerilor existente, propunem ca toate acestea să fie conexe și analizate împreună de către Parlament.

Pe fond, relevăm faptul că soluțiile propuse presupun în final o apreciere politică asupra căreia Consiliul Legislativ nu este abilitat să se pronunțe. Trebuie însă să semnalăm că acestea conțin unele inadvertențe foarte serioase care fac greu de aplicat sistemul propus.

3. De relevat este faptul că instituirea votului prin corespondență pentru militarii în termen presupune și unele operațiuni tehnice și organizatorice specifice, derogatorii de la cele prevăzute pentru ceilalți alegători, dar cu care trebuie, totuși, să se coreleze în anumite momente ale procedurilor electorale.

Sub acest aspect, semnalăm că dispozițiile cuprinse în proiectul legii nu asigură, în toate cazurile, această corelare.

Necorelarea este determinată, în principal, de faptul că se are în vedere ca militarii în termen să-și exercite dreptul de vot, "cu cel puțin 4 zile înaintea datei la care votează ceilalți cetățeni", votarea propriu zisă, făcându-se, totuși, "la secțiile de votare din localitatea în care își satisfac stagiul militar".

Or, în conformitate cu prevederile generale ale legii, sunt instituite termene precise cu privire la data până la care anumite operațiuni electorale trebuie finalizate, cum sunt: tipărirea și distribuirea buletinelor de vot și a celorlalte materiale necesare votării, amenajarea localurilor secțiilor în care se votează, etc., momente cu care dispozițiile referitoare la exprimarea votului de către militarii în termen cu cel puțin patru zile înaintea celorlalți alegători nu se pot "racorda".

În plus, chiar dacă, așa cum se propune, se utilizează plicuri închise în care se pun buletinele cu votul exprimat, ele nu asigură în integralitate și în toate cazurile secretul votului, mai ales în localitățile mici, în care își pot avea domiciliul un număr redus de militari în termen de la care s-au primit plicurile identificându-se, astfel, cu ușurință modul în care aceștia și-au exprimat votul.

La aceste inconveniente se mai poate adăuga și faptul că unele plicuri expediate din localități îndepărtate pot ajunge în localitatea de domiciliu a militarilor în termen cu întârziere, după încheierea operațiunilor electorale, cele 4 zile prevăzute fiind, practic, insuficiente pentru ca plicurile să ajungă până la secțiile de votare din aceste localități.

4. Totodată, se prevede la art.70¹ alin.(2), că militarii în termen vor primi "cu 45 zile înainte de ziua votării câte un formular ...". Or, potrivit art.7(1) din lege, la acest termen abia se stabilește de către Guvern data alegerii, astfel încât numărul de zile din propunerea legislativă nu poate fi, evident, respectat.

Pe de altă parte, această dispoziție practic, este imposibil de pus în executare întrucât ea presupune o corespondență a acestor organe cu localități de pe întreg cuprinsul țării iar "setul de buletine de vot

necesare exercitării dreptului de vot" pentru militarii în termen nu poate fi primit din toate aceste localități cu "4 zile înaintea datei la care votează ceilalți cetățeni", așa cum prevăd dispozițiile alin.(4) deoarece, potrivit art.51(1) din Legea nr.70/1991, buletinele de vot sunt preluate de către fiecare circumscripție electorală doar în ultimele 10 zile care preced ziua votării.

Este, de asemenea, de semnalat că operațiunile tehnice privind exercitarea propriu zisă a votului, prevăzute la alin.(6) și (7), sunt foarte greoaie - plic pentru fiecare buletin de vot, care după votare trebuie lipit, precum și un "formular" de completat de fiecare militar în termen, și toate acestea introduse în alt plic - reprezintă o procedură de natură să îngreuneze exercitarea dreptului de vot și să amplifice riscurile exercitării lui incorecte.

Și dispoziția de la art.70², nou introdus, comportă aceleași inconveniente practice de pus în executare ca și cea de la art.70¹ alin.(3), întrucât presupune o distribuire a plicurilor cu voturile militarilor în termen într-un număr mare de localități, dispersate pe întreg teritoriul țării, care ar trebui să ajungă, potrivit alin.(4), la secțiile de votare din aceste localități până în ziua exercitării dreptului de vot de către ceilalți cetățeni, pentru a putea fi avute în vedere la stabilirea rezultatului votării.

5. Cât privește propunerea ca alegerile să fie validate din primul tur de scrutin chiar dacă s-au prezentat la urne mai puțin de 50% din alegătorii înscrși în listele electorale, renunțându-se la al doilea tur de scrutin, pe motivul "cheltuirii în mod nejustificat a unor sume importante de bani", apreciem că nu este în deplină concordanță cu principiile generale ale democrației, ale organizării și funcționării instituțiilor democratice ale statului de drept, care presupun asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru ca deciziile de interes public general - cum este și alegerea autorităților locale - să se ia prin votul majorității cetățenilor.

Cerința prezenței la vot a majorității celor înscrși în listele electorale este prevăzută chiar și în cazul alegerii autorităților statale reprezentative, la nivel național - Camera Deputaților, Senat, Președintele României - și, cu atât mai mult, ea trebuie să existe la nivel local, unde autoritățile alese reprezintă direct colectivitățile locale.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La titlu, având în vedere denumirea Legii nr.70/1991, propunem reformularea acestuia, astfel: "Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.70/1991 privind alegerile locale", și inserarea

după titlu a formulei introductive "**Parlamentul României adoptă prezenta lege:**".

Totodată, fiind în prezența unui act normativ de modificare și completare a reglementării-cadru, sugerăm numerotarea celor două articole cu cifre romane.

2. La art.1, partea introductivă, propunem reformularea textului, astfel:

"Art.I. - Legea nr.70/1991 privind alegerile locale, publicată în Monitorul Oficial al României, nr.239 din 28 noiembrie 1991, republicată în Monitorul Oficial al României, nr.79 din 18 aprilie 1996, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:"

3. La art.1, pct.2, pct.5 (cu referire la art.48 alin.(4)), pct.8 și pct.12, propunem, pentru considerente de ordin terminologic, înlocuirea expresiei "se elimină" cu expresia "se abrogă";

4. La art.1, pct.1, 2, 3, 4, 6, 8 și 13, trebuie scris "alineatul" în locul formei greșit dactilografiate, "aliniatul";

5. La art.1, pct.5 este necesară reproducerea integrală a art.48 din actul de bază, utilizarea termenului "nemodificat" (în legătură cu art.48 alin.(2), (5), (6) și (8)) contravenind normelor de tehnică legislativă;

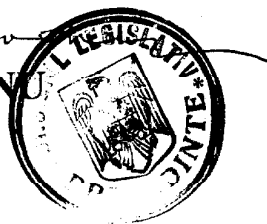
6. La art.1, pct.10 și pct.11 (ambele numerotate greșit, deoarece în realitate reprezintă pct.11 și 12), articolele nou introduse vor fi individualizate prin numărul articolului precedent, urmat de un indice, notat cu cifră arabă, respectiv art.70¹, art.70² și art.74¹). Totodată, actualul pct.12 va deveni pct.13, iar pct.13 va deveni pct.14.

7. La art.2, pentru un spor de rigoare normativă, propunem reformularea textului, astfel:

"Art.II. - Legea nr.70/1991 privind alegerile locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.79 din 18 aprilie 1996, cu modificările și completările ulterioare și cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare".

PREȘEDINTE

Valer DORNEANU

București

Nr. 296/H.03.2.000